COMUNICAT DE PREMSA

ECOM alerta que calen mesures urgents per prevenir que no incrementi l'exclusió social de les persones amb discapacitat física i/o orgànica en l'actual escenari socioeconòmic

- Ho ha fet en el marc de la presentació de l'informe **RADAR ECOM 2021, l'informe que recull les vulneracions de drets patides per les persones amb discapacitat física i/o orgànica** ateses per ECOM durant el 2021, que un any més constata que la vulneració de drets del col·lectiu és una constant en tots els àmbits. **ECOM durant 2021 n'ha detectat 318** entre les persones que ha atès, una xifra que gairebé triplica les vulneracions detectades en l'informe de 2020.

- Entre les vulneracions analitzades, ECOM ha detectat el 2021 un increment d'un 5% de casos de persones que es troben en risc d'exclusió residencial en relació a 2020, una situació sobre la que ECOM ha alertat a les Administracions, a qui ha demanat que es prenguin mesures urgents per poder prevenir i evitar desnonaments i/o per poder oferir alternatives dignes en cas que hagi persones amb discapacitat que es puguin arribar a trobar en aquesta situació. Així mateix ha demanat que s'incrementi els pressupostos per polítiques socials per als propers anys i es millorin les mesures de protecció social.

- ECOM ha recordat que les persones amb discapacitat són un col·lectiu especialment vulnerable, pel greuge econòmic que pateixen en haver de fer front a despeses extra derivades de la seva discapacitat, per les dificultats d'inserció laboral i/o la precarietat laboral de les feines que aconsegueixen, i per les barreres en relació a l'accessibilitat que troben constantment en molts àmbits de la seva vida.

- Pel que fa a les conclusions extretes del RADAR ECOM 2021, els **drets més vulnerats** han estat **el dret a la protecció social** (per les llistes d'espera eternes per accedir a ajuts, retard en resolucions, desinformació i través burocràtiques…) **i el dret a l'accessibilitat i la mobilitat** (per barreres arquitectòniques en l'espai públic i en l'edificació; manca d'accessibilitat del transport…). I **el principal agent vulnerador ha estat l'Administració Pública** (en un 65,4% dels casos), en primer lloc l'Administració Autonòmica i en segon la local. Els espais públics i les instal·lacions públiques han estat els llocs majoritaris on s'han desenvolupat les vulneracions detectades.

- L'informe ha tornat a evidenciar un any més que **la infradenúncia** de les vulneracions segueix sent un problema per poder conèixer amb més profunditat la problemàtica de la vulneració de drets. **Més de la meitat de les persones que havien manifestat haver patit una o més vulneracions no ho va denunciar**. Quant al motiu, la resposta majoritària (en un 45,2% del casos) ha estat perquè denunciar no serveix per a res, seguida de perquè el procés de denúncia és complicat (un 29,8%).

- Perquè no se segueixin reproduint les vulneracions de drets, ECOM ha urgit a les Administracions Públiques a garantir l'**acompliment de les lleis**, a dotar-les de **pressupost per garantir-ne el seu desplegament** i també **a que aprovin definitivament** lleis que fa molt temps que el col·lectiu de persones amb discapacitat física i/o orgànica està esperant, com el **el Codi d'Accessibilitat de Catalunya,** que ha de promoure l'accessibilitat universal, **i el decret d'assistència personal,** per fer possible una vida independent de les persones amb discapacitat dins la comunitat, un dret que els reconeix la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat de l'ONU.

Barcelona, 19 de juliol de 2022. Aquest dimarts al matí, ECOM, la màxima representant de la discapacitat física i/o orgànica a Catalunya (que aglutina actualment 120 entitats) ha fet públic, en un acte al Centre Cívic del Convent de Sant Agustí, l'edició 2021 del **RADAR ECOM**, un informe que recull i analitza les vulneracions de drets que han patit les persones amb discapacitat física i/o orgànica que ha atès ECOM durant el 2021, i que enguany ha detectat i analitzat un total de **318 vulneracions de drets,** enfront de les 121 detectades en el RADAR ECOM 2020.

Bibiana Bendicho, vicepresidenta d'ECOM, ha començat la seva intervenció lamentant la constant vulneració de drets que pateixen les persones amb discapacitat física i/o orgànica malgrat tenir reconeguts els mateixos drets que la resta de la ciutadania. I ha alertat sobre la delicada situació de

vulnerabilitat en què pot entrar el col·lectiu en l'actual escenari socioeconòmic que estem vivint i el que s'anuncia que vindrà, que sembla que serà pitjor. **"La inflació a l'alça i el conseqüent increment del cost de vida per cobrir les necessitats bàsiques per viure dignament –la manutenció, els subministraments, la comunicació i el transport bàsic ... – té una repercussió negativa en tota la societat però en les persones amb discapacitat és doblement negativa, donada la seva especial vulnerabilitat",** ha comentat. I és que, com ha recordat Bendicho, les persones amb discapacitat, per adquirir uns estàndards de vida semblants als de la resta de la població que no pateix cap tipus de discapacitat, tenen un greuge econòmic d'entre 17.700 i 41.200 euros anuals de mitjans, per les despeses per raó de discapacitat a què han de fer front per poder gaudir d'autonomia i tenir cura de la seva salut (ajuts tècnics, medicaments, tractaments mèdics o rehabilitadors...). I, a més, com ha explicat, el seu poder adquisitiu també es veu agreujat per la major dificultat que tenen per trobar feina (la taxa d'ocupació és només del 25,9%) i de la major precarietat dels llocs de feina que aconsegueixen (el salari brut anual és un 16,1% menor que el de la població sense discapacitat). **"No oblidem, a més, que en temps de crisi les persones amb discapacitat són sempre les primeres en perdre la feina**", ha afegit.

Per tot això, i per prevenir un increment del risc de pobresa i exclusió social de les persones amb discapacitat (que el 2020 era del 24,4%, més de sis punts percentuals superior al de les persones sense discapacitat), Bendicho ha urgit a les Administracions Públiques a prendre mesures urgents i sobretot a que les mesures de protecció social que ja estan previstes per al col·lectiu siguin efectives. Perquè, segons ha explicat, el dret a un nivell de vida adequat i protecció social ha estat el segon dret més vulnerat pel darrera del de l'accessibilitat, segons l'anàlisi de l'informe RADAR ECOM 2021. Bendicho ha reclamat a l'Administració que millori el sistema de protecció social perquè **"no podem seguir permetent els retards que hi ha per aconseguir la valoració del grau de discapacitat o el reconeixement de la situació de dependència, ni permetre les traves burocràtiques que estan dificultant a les persones amb discapacitat l'accés als ajuts, serveis i prestacions que els poden ajudar a compensar els desavantatges socials derivats de la discapacitat o de les barreres socials que dificulten la seva participació plena i efectiva en la societat".** Segons ha explicat Bendicho aquest és un problema que s'arrossega des d'abans de la pandèmia però que amb la pandèmia s'ha agreujat molt més, sobretot per la digitalització dels procediments per sol·licitar els ajuts, que xoca amb la manca de coneixement d'ús de les tecnologies que tenen les persones amb discapacitat, i per **"la inaccessibilitat de l'Administració, amb qui és impossible contactar per telèfon perquè no responen".** La vicepresidenta d'ECOM ha demanat a les Administracions Públiques que acompanyin les persones amb discapacitat física i/o orgànica en la seva capacitació digital per minimitzar la bretxa digital que les afecta i evitar que quedin excloses d la transformació digital.

Al·ludint a una altra dada de l'informe RADAR ECOM 2021, el creixement que s'ha detectat en el nombre de casos de persones amb discapacitat física i/o orgànica que es troben situació de risc d'exclusió residencial (el 2021 s'han detectat un 5% més de casos que el 2020), Bendicho ha dit que **"ara més que mai les persones amb discapacitat necessiten ser protegides".** Per això ha urgit els Governs a augmentar substancialment la dotació pressupostària destinada a les polítiques socials per als propers anys i a tenir en compte el greuge econòmic comparatiu que afecta les persones amb discapacitat. I també, a que facin efectives les lleis d'habitatge i a que posin en marxa programes específics per prevenir i evitar desnonaments i/o per poder oferir alternatives dignes en cas que hi hagi persones amb discapacitat que arribin a trobar-se en aquestes situacions.

Respecte l'informe RADAR ECOM 2020, l'informe del 2021 ha gairebé triplicat el nombre de vulneracions de drets detectades. De 121 que se'n van detectar el 2020, el 2021 se n'han detectat 318. Fent al·lusió a això i per evitar que les vulneracions se segueixin reproduint, Bendicho ha pregat a les Administracions que s'actuï perquè les lleis s'acompleixin i que se les doti del pressupost necessari perquè es puguin desplegar adequadament. **"Ens trobem en la paradoxa que tenim bones lleis però com no s'estan acomplint els drets reconeguts no serveixen per a res; o lleis**

bones com pot ser el Decret d'Escola Inclusiva, que si no es doten del pressupost necessari queden en paper mullat", ha comentat. **"Les lleis es fan perquè s'acomplexin i si no s'acompleixen s'han d'aplicar procediments sancionadors a les infraccions per evitar que se segueixin incomplint",** ha afegit.

Finalment, Bendicho ha reclamat també a la Generalitat de Catalunya que aprovi definitivament lleis que fa molt de temps que les persones amb discapacitat estan esperant, el Codi d'Accessibilitat de Catalunya, que ens ha de permetre avançar en l'accessibilitat universal, i el decret d'Assistència Personal, sense el qual no és possible una vida independent de les persones amb discapacitat física i/o orgànica a la comunitat. **"No aprovar aquestes lleis es també una vulneració de drets, ja que és no obeir el mandat de la Convenció dels drets de les persones amb discapacitat de l'ONU, que España va ratificar ja fa molts anys",** ha manifestat.

Conclusions RADAR ECOM

Inma Gómez, responsable de Defensa de Drets d'ECOM i coordinadora del RADAR ECOM 2021, ha estat l'encarregada d'explicar les principals conclusions de l'informe de vulneracions de 2021. En la seva intervenció ha explicat que durant el 2021 han estat 318 el nombre total de vulneracions de drets detectades a través de les 744 consultes de persones amb discapacitat que ha atès ECOM i una enquesta sobre vulneració de drets que va realitzar el 2021 (en què van participar 166 persones). Segons ha explicat, de les 318 vulneracions detectades, 140 es van detectar a través de les consultes ateses i 178 a través de l'enquesta. Gómez ha destacat que **"hem detectat 318 vulneracions de drets però no podem passar per alt que les consultes que atenem des de les entitats de les persones amb discapacitat molt sovint ajuden a prevenir la vulneració de drets, és a dir, que si les entitats no estiguéssim al costat de les persones donant-los suport i acompanyament molt probablement l'índex de vulneracions drets seria superior".**

Dels dotze drets analitzats en l'informe RADAR ECOM (tots ells reconeguts a la Convenció dels Drets de les persones amb discapacitat de l'ONU, que és el marc de referència amb què treballa l'informe), segons ha explicat Gómez, els tres drets més vulnerats han estat el dret a l'accessibilitat, amb 59 vulneracions, i a la mobilitat, amb 45 vulneracions (per les barreres arquitectòniques que les persones troben en l'espai públic i en l'edificació; i per la manca d'accessibilitat del transport, principalment) i el dret a la protecció social, amb 55 vulneracions (per les llistes d'espera eternes per accedir a ajuts, pel retard en les resolucions, per les través burocràtiques i la desinformació…). Han seguit aquest rànquing: dret a l'habitatge (36 vulneracions), dret al treball (33 vulneracions), dret a la salut (29 vulneracions), dret a viure independent i a ser inclòs en la comunitat (27 vulneracions), dret a l'educació (15 vulneracions), dret a la participació a les activitats culturals, de lleure i esportives (15 vulneracions) i dret a la vida (4 vulneracions).

En el que fa referència al perfil de persones que han patit vulneracions, segons l'informe d'ECOM, han estat majoritàriament dones (en un 60,7% de les vulneracions detectades) i pel que fa l'edat, un 64,4% dels casos estaven en la franja d'edat d'entre 35 a 64 anys.

Pel que fa a l'agent vulnerador, l'informe RADAR ECOM 2021 ha constatat que en el 65,4% dels casos ha estat l'Administració Pública qui ha vulnerat el dret de les persones, ocupant la primera posició l'Administració Autonòmica i la segona, l'Administració local. Les persones ateses per ECOM han exposat circumstàncies diverses que posen en evidència la inaccessibilitat de les administracions i, en conseqüència, una constant vulneració de drets per part d'aquestes. Entre les traves per accedir a l'administració, les persones han fet al·lusió a les barreres arquitectòniques que encara presenten moltes oficines d'atenció a les persones, la no atenció a la diversitat per part dels professionals, les dificultats dels procediments per establir contacte amb l'administració o sol·licitar serveis o ajuts, i l'agreujament d'aquestes dificultats amb la digitalització dels processos, que s'ha accelerat amb la pandèmia, donada la bretxa digital que afecta les persones amb discapacitat.

Rere l'Administració Pública, les empreses i entitats privades han estat el segon agent més

vulnerador (en un 21% dels casos), seguit pels particulars i comunitats de veïns (en un 10,5% dels casos) i els cossos policials (en un 2,6% dels casos).

Quant al lloc on han esdevingut les vulneracions, destaquen els espais públics i les instal·lacions públiques, que han concentrat el 55,9% de les vulneracions analitzades. Els espais privats han aglutinat el 36,8% dels casos i els centres educatius (públics, concertats o privats), el 6,1%. Entre els llocs on més vulneracions, en primera posició es troben les oficines d'atenció públiques (amb un 15,9%), els espais públics -carrers, places, platges...- (amb un 12,6%), els centres sanitaris públics (amb un 13%) i estacions i mitjans de transport públics (amb un 10,8%).

Malgrat que el 2021 ECOM ha detectat un major nombre de vulneracions de drets que el 2020 (que en va detectar 121), la infradenúncia de les vulneracions segueix sent un problema per poder detectar les vulneracions de drets que pateix el col·lectiu. Més de la meitat de les persones que van participar en l'enquesta de vulneracions de drets que ECOM va dur a terme el 2021 (un total de 166 persones), més de la meitat van manifestar que no havien denunciat les vulneracions patides. Quant al motiu de per què no ho havien fet, la resposta majoritària (en un 45,2% dels casos) va ser perquè denunciar no serveix per a res, seguida de perquè el procés de denúncia és complicat (en un 29,8%). Tot això constata que les persones tenen desconfiança en les institucions i que sovint tenen desconeixement de com denunciar.

> Podeu consultar el detall de les vulneracions patides per cadascun dels drets analitzats al Dossier de Premsa.

Qui és ECOM: La Federació ECOM va néixer el 1971 com un moviment associatiu, que aglutina actualment 120 entitats de persones amb discapacitat física de tota Espanya (108 de Catalunya), i el 2007 va impulsar la creació de la Fundació ECOM. Aquestes organitzacions, que s'aglutinen sota la marca ECOM, actuen amb doble missió: per una banda, defensar l'exercici dels drets de les persones amb discapacitat física per assolir la plena inclusió social i millorar la seva qualitat de vida, amb l'empoderament de les persones com a eix vertebrador; i per l'altra, enfortir el sector associatiu de la discapacitat física a través de la participació, la representació i el seu empoderament.

www.ecom.cat

Més informació: Sílvia Riu, comunicacio@ecom.cat i 623 27 78 93.